

Memo in verband met toezegging aan raad dd. 6 juni 2019 om de juridische consequenties van het besluit van Prov. Staten en het besluit van de gemeenteraad van 2018 bezien (o.a. gevolgen voor lopende aanvragen en het hele proces) in beeld te brengen en te proberen een inschatting te doen van de financiële consequenties te geven.

1. Wat betekent het voorbereidingsbesluit van de provincie voor de lopende initiatieven?

Aanvraag omgevingsvergunning activiteit milieu Schram, Grotesteeg 8a, dd. 27 mei 2019

Op 27 mei 2019 is het nieuwe voorbereidingsbesluit van de provincie in werking getreden. Dit is een ruimtelijk besluit op grond waarvan volgens artikel 3.3 Wabo een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen of de aanleg van werken of werkzaamheden dient te worden aangehouden. Daarnaast bevat dit voorbereidingsbesluit een gebruikswijzigingsverbod voor geiten. Een voorbereidingsbesluit heeft geen consequenties voor aanvragen activiteiten milieu. Omdat deze aanvraag uitsluitend betrekking heeft op de activiteit milieu is er dus *geen grond voor aanhouding* van deze aanvraag en dient hier dus op te worden beslist. Mocht deze vergunning worden verleend dan betekent dit op dit moment echter nog niet dat de gebouwen ook mogen worden gebruikt voor geiten. Dit komt omdat het voorbereidingsbesluit van de provincie tevens een gebruiksverbod op het houden van geiten bevat.

De gebouwen mogen wel worden gebruikt voor het houden van geiten wanneer door de provincie een verordening wordt vastgesteld waarin, net als bij het voorbereidingsbesluit van de raad van 30 mei 2018, een uitzondering wordt gemaakt voor dit initiatief. Dit om reden dat er al voor het voorbereidingsbesluit van de provincie een aanmeldnotitie op grond van de Wet milieubeheer bij de gemeente was ingediend.

De uitzondering die de gemeenteraad bij het eerste voorbereidingsbesluit heeft gemaakt indien vóór 23 mei 2018 een mededeling is ontvangen als bedoeld in artikel 7.16 lid 1 Wet milieubeheer geldt nog altijd. Ook de provincie was van plan hiervoor een uitzondering te maken. Dat betekent dat, zodra deze verordening in werking treedt en ook de omgevingsvergunning voor de activiteit milieu in werking is getreden, de gronden en opstallen mogen worden gebruikt voor het houden van geiten.

Kan een tweede voorbereidingsbesluit van de gemeente nog gevolgen hebben voor dit initiatief?

Gezien het 1^e voorbereidingsbesluit van de gemeente is het vrijwel zeker dat met een nieuw te nemen voorbereidingsbesluit niet kan voorkomen dat de eerder door de raad gemaakte uitzonderingen ten opzichte van Schram ongedaan kunnen worden gemaakt. De initiatiefnemer kan zich naar alle waarschijnlijkheid terecht op het standpunt stellen dat een tweede voorbereidingsbesluit dat dit gebruik verbiedt voor hem niet geldt doordat bij het eerste voorbereidingsbesluit voor hem een uitzondering is gemaakt. Dit kan aan de orde komen in het kader van een handhavingprocedure. De raad heeft immers bij het eerste voorbereidingsbesluit bewust een uitzondering gemaakt voor ondernemers die al bezig waren met voorbereidingen om tot een aanvraag te komen. Onderhavige initiatiefnemer had al voor de inwerkingtreding van het voorbereidingsbesluit gronden en opstallen met een bijbehorende omgevingsvergunning milieu gekocht met de bedoeling om deze inrichting te gaan gebruiken voor het houden van geiten. Was die uitzondering niet gemaakt dan had een ondernemer die door het voorbereidingsbesluit benadeeld zou zijn om nadeelcompensatie kunnen vragen, waarbij vergoeding kan plaatsvinden van schade, veroorzaakt door rechtmatig overheidshandelen, die redelijkerwijs niet voor eigen rekening dient te blijven. Voor die weg is toen niet gekozen; er is voor gekozen om bestaande concrete initiatieven buiten het verbod te laten vallen.

Stand van zaken vergunningaanvraag

Intussen heeft deze initiatiefnemer een milieueffectrapportage laten uitvoeren. Daaruit is inmiddels gebleken dat er BBT (best beschikbare technieken) maatregelen getroffen zijn om de geur te reduceren. Er zal een luchtwasser op de geitenstal geplaatst worden, waardoor in de aangevraagde situatie voldaan wordt aan de gezondheidkundige advieswaarde voor geur die de GGD hanteert. Ook blijkt uit de MER dat er voorzieningen worden getroffen om geluidsoverlast te voorkomen en dat er een hygiënesluis aangebracht is. Hiermee wordt aan de adviezen uit het GGD-advies voldaan.

Aanvraag omgevingsvergunning activiteit bouwen en omgevingsvergunning beperkte milieutoets door Aendekerk, Hushoverheggen 2a voor het veranderen/uitbreiden van een geitenstal.

Aan Aendekerk is op 2 februari 2017 een omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM) verleend voor het bouwen van een geitenstal voor 1200 opfokgeiten en een werkruimte. Deze vergunning is na ongegrondverklaring van een hoger beroep op 6 februari 2019 onherroepelijk geworden. Naar het oordeel van de rechtbank én van de Raad van State heeft de gemeente zich, rekening houdend met het VGO-2 rapport, in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat het in werking hebben van de geitenhouderij niet zodanige risico's voor de volksgezondheid kan opleveren dat de omgevingsvergunning bouwen, planologisch gebruik en een beperkte milieutoets had moeten worden geweigerd.

Nieuwe aanvraag omgevingsvergunning activiteit bouwen en omgevingsvergunning beperkte milieutoets

Op 11 april 2017 heeft Aendekerk een aanvraag OBM en activiteit bouwen ingediend voor het veranderen/uitbreiden van de geitenstal. Kort daarna bleek dat vanwege gewijzigde m.e.r.-regelgeving op 16 mei 2017 het niet langer mogelijk was om een omgevingsvergunning beperkte milieutoets in te dienen zonder dat vooraf beslist is op een aanmeldnotitie m.e.r. Aan aanvraager is toen medegedeeld dat de aanvraagprocedure zal worden doorgezet nadat op basis van een aanmeldnotitie een m.e.r.-beoordelingsbesluit is genomen. De aanmeldnotitie is op 14 december 2017 ingediend. Maar omdat die niet volledig was, ook nadat diverse malen gelegenheid is gegeven tot aanvulling, heeft het college op 20 november 2018 besloten de aanvraag omgevingsvergunning activiteit bouwen en OBM van 11 april 2017 *buiten behandeling* te laten. Hiertegen heeft Aendekerk op 27 december 2018 bezwaar gemaakt, maar daar is nog niet op beslist. In overleg met reclamant is met de bezwarenbehandeling gewacht omdat de verwachting bestond dat op basis van de verordening van de provincie alsnog vergunning zou kunnen worden verleend, ook als er geen aanvraag was ingediend vóór het voorbereidingsbesluit van de gemeente. Wanneer de bouw- en milieuvergunning in het kader van de bezwaar- of beroepsprocedure alsnog verleend zou dienen te worden dan mag het aantal geiten op dit moment nog niet worden uitgebreid vanwege het thans nog geldende voorbereidingsbesluit van de provincie. Wel is omschakeling van het bestaande aantal vergunde opfokgeiten naar melkgeiten toegestaan.

Gevolgen van indiening van een nieuw omgevingsvergunning bouwen of milieu

Een eventuele nieuwe omgevingsvergunning activiteit bouwen *met* OBM moet op grond van het voorbereidingsbesluit van de provincie worden aangehouden. Op een eventuele afzonderlijke aanvraag activiteit milieu met MER dient gewoon te worden beslist. Die aanvraag kan dus niet worden aangehouden.

Aanvraag activiteit bouwen sleufsilo's

Daarnaast heeft Aendekerk op 25 maart 2019 een omgevingsvergunning **activiteit bouwen** aangevraagd en een melding Activiteitenbesluit ingediend voor het realiseren van sleufsilo's voor vaste mest en realisatie van kuilvoerplaten voor het opslaan van gras en mais op het adres Hushoverheggen 2a te Weert. Na afloop van het voorbereidingsbesluit van de gemeente op 20 juni 2019 diende hierop een beslissing te worden genomen. De aanvraag was op dat moment nog niet compleet. Na de indiening van een aangepaste tekening door aanvraager op 30 juli 2019 was de aanvraag volledig en is de omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen op 5 augustus 2019 verleend. Ook de hierbij behorende melding activiteitenbesluit zal op korte termijn geaccepteerd worden. Het gebruik voor mestopslag is verder niet in strijd met het voorbereidingsbesluit van de provincie. De door de provincie nog vast te stellen verordening brengt hier misschien nog verandering in, tenzij het gebruik voor mestopslag vóór de inwerkingtreding van de verordening al is aangevangen.

2. Financiële gevolgen

Planschade

Indien door de raad een bestemmingsplan wordt vastgesteld met gebruiksbeperkingen ten opzichte van het vorige bestemmingsplan dan is dat in beginsel een titel om een tegemoetkoming in (directe) planschade te verzoeken. Of dat daadwerkelijk tot een toekenning van planschade kan leiden kan globaal worden begroot door een deskundig bureau op het gebied van planschade. Voor de bepaling van inkomensderving is echter veel meer concrete informatie van de aanvraager nodig.

Wanneer in een later bestemmingsplan de mogelijkheden voor geitenhouderijen weer verruimd kan dat in principe tot planschade voor omwonenden leiden. Dat wordt indirecte planschade genoemd.

Gelet op de mogelijk grote financiële risico's die de gemeente loopt met een dergelijke bestemmingsplanwijziging is het aan te bevelen om hiermee te wachten tot er meer duidelijkheid bestaat omtrent de gezondheidsaspecten in verband met wonen in de nabijheid van een geitenhouderij.

Afzien van vestiging geitenhouderij in Altweeterheide

Dit kan alleen op basis van een contractuele regeling (vaststellingsovereenkomst) met de initiatiefnemer. Gelet op de reeds gedane investeringen zal dat naar verwachting behoorlijke financiële gevolgen hebben. Eventueel zou dit getaxeerd kunnen worden door een onafhankelijk taxateur.

De vraag is of het aangaan van zo'n overeenkomst maatschappelijk verantwoord is. Vooral omdat nu nog niet duidelijk is wat het causaal verband is tussen de verhoogde kans op longontsteking en het wonen in de nabijheid van een geitenhouderij. Wellicht blijkt straks uit de nadere onderzoeken dat met het treffen van maatregelen een verantwoord woon- en leefklimaat kan worden gegarandeerd.

Weert, 16 september 2019

Afdeling Ruimte & Economie

M. Jans